

Hovudprosjektet

UTVIDING AV IKTNH

Innhold

1. Innleiing.....	3
2. Beskrive, kartlegge og analysere moglegheiter for nye kommunar	3
2.1. Aktuelle kommunar for deltaking i § 19 samarbeidet.....	4
2.2. Kartlegging av aktuelle kommunar for deltaking i samarbeidet	4
2.3. Deltaking i Digitalisering	5
3. Konsekvensar ved ei utviding for IKTNH - vurdering.....	5
4. Effekt for kommunane av ei utviding av samarbeidet.....	5
4.1. Økonomimodell.....	5
4.2. Gevinstrealisering.....	6
4.3. Tilråding frå prosjektet:.....	6
4.4. Effekt av utvidinga for kommunane.....	7
4.5. Tenester frå IKTNH	7
4.6. Teneste Leverings Avtale (TLA)	8
4.7. Dagens styringsmodell for samarbeidet	8
4.8. Tilråding frå prosjektet om styringsmodell:.....	9
4.9. Forslag til ny styringsmodell:.....	9
4.10. Representantskapet og styret for § 19 oppgåvefelleskap	9
4.11. Digitalisering og Innovasjon.....	10
4.12. Digitalisering og Innovasjonsrådet	10
4.13. Koordinering og involvering i kommunane	12
5. Samanheng med regional satsing på digitalisering og ikt	12
6. Kommunelova – rammer	13
6.1. Endring i kommunelova	13
7. Endring i samarbeidsavtalen.....	14
7.1. IKTNH – eige rettssubjekt	14
7.2. Tilråding frå prosjektet om eige rettssubjekt.....	14
7.2.1. Grunngeving for tilrådinga	14
7.2.2. Forslag til endringar i vedtektene som følgje av at IKTNH vert eit eige rettssubjekt.....	15
7.3. Representantskapet og styret i IKTNH	15
8. Risiko for kommunane ved utviding av samarbeidet og i eventuell gjennomføring.....	17

1. INNLEIING

Kommunane har vedteke at IKT Nordhordland (IKTNH) vert eit § 27 samarbeid og at Gulen kan komme inn i samarbeidet. I tillegg vedtok kommunane at det må sjåast på ei større utviding av IKTNH med fleire kommunar.

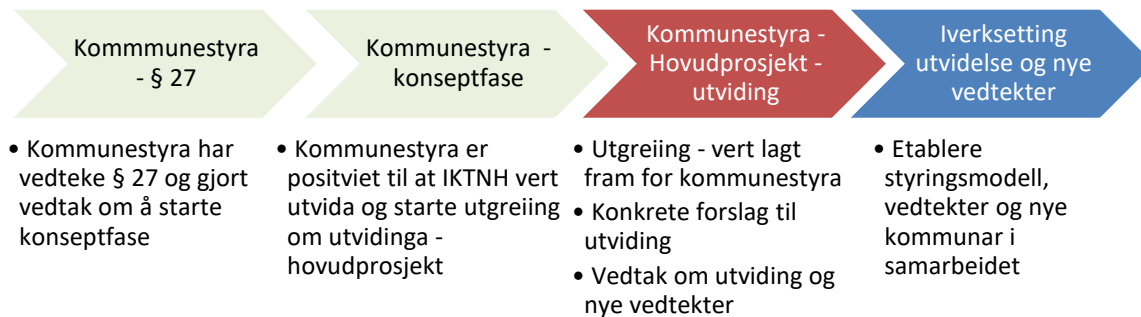
Stortinget vedtok ny kommunelov i juni 2018. I den nye kommunelova er § 27 samarbeid erstatta med § 19 kommunalt oppgåvefelleskap. I dette dokumentet nyttast difor § 19 som grunnlag for skildring av samarbeidsavtalen samt grunnlag for dei dokumenta som vert lagt fram for vedtak. Nærare beskriving av § 19 endringa i kommunelova er gjort i avsnitt 6 i dette dokumentet.

Kommunane, innbyggjarane og næringslivet sine krav og forventningar til digitalisering av kommunale tenester og arbeidsprosessar aukar sterkt. Nordhordland må møte denne utfordringa og for å lykkes må me auka innsatsen. Det er derfor nødvendig å sjå på organisering, ressurstilgang og sørgje for effektive prosessar og ikkje minst auka utviklingsbudsjett. Føresetnad for digitalisering er høg kvalitet og kapasitet på IKT driftstenester med tilhøyrande kunnskap, ressursar og økonomi.

Ved å gjere det mogeleg for IKTNH å levera sine teneste til fleire kommunar i Hordaland kan ein auka satsinga til digitalisering og innovasjon. Gjennom IKT samarbeidet og etableringa av IKTNH har regionen bygd ei felles verdifull verksemd som leverer IKT tenester som drift, forvaltning og støtte til kommunane. Ei utviding av samarbeidet vil ha positiv effekt for kommunane i regionen samtidig som andre nye kommunar får auka kvalitet på sine IKT tenester og drift. Resultatet av dette er at IKTNH kan nytta ressursane på ein meir optimal måte med ei slik utviding.

Når kommunestyra i 2018 slutta seg til konseptfasen og var positive til ei utviding av IKTNH, fekk NUI eit mandat til å greie ut ei konkret utviding av IKT samarbeidet i Nordhordland.

Proessen for å behandle saka om eventuell utviding av samarbeidet kan beskrivast på fylgjande måte:

2. BESKRIVE, KARTLEGGE OG ANALYSERE MOGLEGHEITER FOR NYE KOMMUNAR

I innleiinga av denne prosessen har representantar frå IKTNH og NUI vore i kontakt med kommunar knytt til Hardangerrådet og Sunnhordaland om mogleg deltaking i eit IKT samarbeid. Det har kome positiv respons frå fleire av kommunane. Samstundes kom det eit initiativ frå fylkesmannen om auka samarbeid i Hordaland både på digitalisering og drift. Det har vore fleire møter med representantar frå Bergenssamarbeidet og ein er samde om at ei målretta utviding av IKTNH er positivt og støttar opp om arbeidet med å skapa eit framtidig felles IKT driftssamarbeid i Hordaland.

I arbeidet med utviding av IKTNH er det kome fram gode grunnar for å ta ei utviding i fleire fasar. Sjølv om dei fleste kommunane har lik tenesteproduksjon og løysingar som Nordhordland har nokre

kommunar ulike løysingar. Det vil difor vera ulike utgangspunkt for når det vil vere tenleg for dei å gå inn i eit slikt samarbeid. Ei stegvis utviding vil gje tryggleik for at drifta av både nye og gamle kommunar vert godt i vareteke.

2.1. Aktuelle kommunar for deltaking i § 19 samarbeidet

Med bakgrunn i denne prosessen er det tre kommunar som skil seg ut og som på ein relativ enkel måte kan bli ein del av IKT samarbeidet. Desse tre kommunane er:

- Gulen kommune
- Austevoll kommune
- Samnanger kommune

2.2. Kartlegging av aktuelle kommunar for deltaking i samarbeidet

Dei tre aktuelle kommunane er til dels like kommunane som i dag utgjer samarbeidet i Nordhordland. Med lik -tenkjer ein her på både størrelse av kommunen, organisering og ikt system. Nokre ulikheiter eksisterer utan at dette kjem til å medføre større utfordringar for ei deltaking i samarbeidet.

Tema	Gulen kommune	Samnanger kommune	Austevoll kommune
Generelle kommentarar	Medlem i regionrådet Nordhordland. Har i dag drift frå SYSIKT i Førde. Gulen har avklart alle problemstillingar ved å gå ut av SYSIKT samarbeidet.	Har vedtak i kommunestyre om å ta del i samarbeidet i Nordhordland.	Er i dag drifta av IKTNH på eigen kontrakt. Vil medføre ein relativt enkel prosess å tre inn i samarbeidet.
Status løysingar	Generelt likt som Nordhordland kommunane. Har tenester frå Nordhordland Digital innan teknisk sektor.	Litt ulike løysingar enn Nordhordland. Nokre løysingar er etablert saman med Nordhordland. Løysingane HR, Lønn og Økonomi er anna levert frå privat sektor.	Generelt likt som Nordhordland kommunane Tenestene til Barnehagar, Pleie- og omsorg er drifta av privat sektor. Medfører noko færre brukara å drifte for IKTNH
Størrelse	2345 innbyggjarar	2465 innbyggjarar	5189 innbyggjarar
Særskilte forhold	Ikkje avdekt noko særskilt som påverkar prosessen.	Ikkje avdekt noko særskilt som påverkar prosessen.	Ikkje avdekt noko særskilt som påverkar prosessen.
Bemanning	Har ein på delt stilling på IKT og økonomi. Fortset i same rolle i framtida når Gulen tek del i samarbeidet.	2 tilsette på IKT. Desse vert overført til IKTNH når Samnanger tek del i samarbeidet.	Har eigen IKT leiar som skal fylgja opp IKT prosjekt i kommunen. Fortset i same rolle i framtida når Austevoll tek del i samarbeidet.

Konklusjonen er at dei vil vera godt posisjonert for tenestene IKTNH kan tilby kommunane.

2.3. Deltaking i Digitalisering

For at dei tre nye kommunane skal ha full nytte av samarbeidet av drift IKT må dei og inkluderast i digitaliseringsarbeidet. Ei utviding av samarbeidet vil medføre at ein må revidere og utarbeide ny styringsmodell for Digitalisering og IKT arbeidet. Dette vert utgreia nærare i kapittel 4.

3. KONSEKVEN SAR VED EI UTVIDING FOR IKTNH - VURDERING

Basert på kartlegging av dei tre kommunane Gulen, Austevoll og Samnanger vil det ikkje medføre store endringar å inkludera dei i samarbeidet til Nordhordland. Det er oversiktlege og standardiserte tenester som kommunane skal innlemmast i hjå IKTNH. Det er og ein fordel at Austevoll allereie er drifta av IKTNH. Erfaringane frå Austevoll vil koma til nytte når ein skal inkludera Samnanger og Gulen i tenestene til IKTNH.

Økonomi og kapasitet

- Noko auke i kostnader på lisensar (Microsoft Server, SCCM og SQL)
- Generelt aukar maskinvare kostnadene for kvart år og ei utviding vil påverke utviklinga
- IKTNH har kapasitet og fleksibilitet i både bemanning og system

Tenester

- Det er oversiktlege og standardiserte tenester som er standard for IKTNH
- Austevoll er allereie drifta av IKTNH

Føresetnader

- Standardisering strammast inn og må helde fast ved denne intensjonen som er i dag
- Tilleggs kostnader for implementering vert finansiert av kommunen dette gjeld
- Særskilte kostnader for løysingar som ikkje er standard i IKTNH skal finansierast av den kommunen dette gjeld

4. EFFEKT FOR KOMMUNANE AV EI UTVIDING AV SAMARBEIDET

Effekten av ei utviding kjem i hovudsak til syne i fylgjande område:

- Økonomimodell for IKT samarbeidet
- Gevinstrealisering frå utvidinga
- Presisering av standard tenester frå IKTNH
- Styrking av Teneste Leveranse Avtale (TLA)
- Styringsmodell for IKTNH og digitalisering

4.1. Økonomimodell

Dagens økonomimodell for samarbeidet vert lagt til grunn for fordeling av kostnader ved ei utviding. I dagens modell vert 1/3 av kostnadane fordelt som eit fast beløp på kommunane og resterande 2/3 vert fordelt basert på folketal.

Det anbefalast at ein evaluerer dagens økonomimodell og vurderer ein modell som er meir styrt av tenesteprising og uttak av volum/tenester. Dette er tenester som vil verta detaljert i ein Teneste Leveranse Avtale (TLA). Ei slik evaluering kan gjennomførast i fyrste halvår 2019 for ein eventuell implementering i budsjetta for 2020.

Det er styret til IKTNH sitt ansvar at det vert utarbeida eit utkast til økonomimodell basert på tenesteprising for samarbeidet. Dette gjerast i samråd med Digitalisering og Innovasjon (Ref kapittel 4.8 om ny styringsmodell) som representant for kunden. Endeleg vedtak om økonomimodell vert gjort i Representantskapet.

4.2. Gevinstrealisering

For å kunne levera tenestene IKTNH har ansvar for, er det behov for ei minimumskapasitet/bemanning for å ha naudsynt kompetanse og kapasitet. I tillegg har IKTNH vorte meir effektiv i tenesteproduksjonen. IKTNH har med dagens bemanning kapasitet til å drifte fleire kommunar av same størrelse som kommunane i Nordhordland.

Det er difor konkludert med at dei tre kommunane Austevoll, Gulen og Samnanger kan innlemmast i oppgåvefelleskapet utan at det medfører vesentleg auka kostnader for IKTNH.

Ved å få til ei stegvis utviding av samarbeidande kommunar i oppgåvefelleskapet kan ein nytta ressursane til IKTNH på ein best mogeleg måte og oppnå synlege gevinstar. Kostnadene vert fordelt på fleire kommunar og medfører at ein kan frigjera midlar til andre formål.

Ved å nytta auka økonomiske ressursar til prosjekt innan Digitalisering og Innovasjon for å betra effektiviteten i kommunane, vil det medføre gevinstrealisering i både tenesteproduksjonen og innbyggjardialogen.

Austevoll kommune

Austevoll kjøper i dag tenester frå IKTNH gjennom ein kontrakt basert på eit offentleg anbod. Dette medfører at IKTNH får inntekter som kjem dagens kommunar til gode når kostnadene for kvart år skal dekkjast. Det er difor tatt ein gevinst på denne avtalen dei siste åra som vert avslutta når Austevoll kjem inn i § 19 samarbeidet.

Avtalen med Austevoll kommune er basert på ein offentleg kontrakt med definert varigheit styrt av reglane innan offentlege anskaffingar. Ved å inkludere Austevoll i samarbeidet vert dette ei meir permanent ordning og sikrar langvarig samarbeid med Austevoll.

4.3. Tilråding frå prosjektet:

Ei utviding vil medføre betre utnytting av kapasitet og kompetanse i IKTNH. Dette vil frigjera økonomiske resursar som kan styrkje utviklinga av betre tenester og arbeidsprosessar. Dette vil medføre eit stort potensiale for gevinstrealisering i tenesteproduksjon og innbyggjardialog.

Prosjektet tilrår difor at dei auka økonomiske ressursane inkludert Austevoll effekten, vert nytta til å styrke innsatsen innan Digitalisering og Innovasjon i dei samarbeidande kommunane.

Grunngjeving for tilrådinga:

Kommunane ynskjer sterkare fokus på betre tenester og gevinstrealisering på eksisterande prosessar og løysingar. For å møte dette ynsket, må ein styrke kapasitet og evne til å gjennomføre slike prosessar.

Kommunane møter og sterkare krav til digitalisering og effektivisering av tenestene. Krava kjem i form av nye krav og forventningar der kommunane og ynskjer å betre tenestene og ta ut gevinstrealisering i tenesteproduksjonen. Dette gjeld og innovasjonsprosjekt for å tilby innbyggjarar og næringsliv betre tenester.

Oppsummert må ein:

- løyse utfordringar knytt til
 - ressursar og evne til gjennomføring av prosjekt
 - gevinstrealisering som konsekvens av mangel på ressursar
- auka kapasitet til å møte
 - digitaliseringskrav frå Nasjonale myndigheiter
 - bruk av nasjonale felleskomponentar
 - krav og forventningar frå innbyggjarar og Næringsliv om betre tenester

Målet er å auke kommunane si evne til å møte utfordringane innan digitalisering.

4.4. Effekt av utvidinga for kommunane

Basert på dagens modell vil ei utviding med dei tre kommunane medføre frigjering av økonomiske ressursar for dagens kommunar på om lag kr 4,5 – 5 millionar inkludert inntekta frå Austevoll.

Ei utviding vil og medføre at dei 3 nye kommunane, på lik linje med eksisterande kommunar, vil bidra med økonomiske ressursar til Digitalisering og Innovasjon med om lag kr 1,5 – 2 millionar.

Oppsummert vil auka ramme for Digitalisering og Innovasjon verta som følger:

Auka inntekt frå nye kommunar basert på dagens modell	kr 4,5 – 5 millionar
Tillegg i budsjett på Digitalisering og Innovasjon med dei tre kommunane	kr 1,5 – 2 millionar
<hr/>	
Den totale auken i midlar til Digitalisering og Innovasjon	kr 6 – 7 millionar

4.5. Tenester frå IKTNH

Deltaking i samarbeidet føreset at alle deltakande kommunar implementerer dei standardiserte tenestene samt fellessystema som er definert i Teneste Leverings Avtalen (TLA) med IKTNH.

Samarbeidet baserer seg på fylgjande prinsipp:

- Alle kommunar skal delta i dei standardiserte løysingane som er definert til å vera kjernesystem for kommunane og er handsama og levert av IKTNH
- Tenester utanfor IKTNH sitt standard tenestetilbod og som er innanfor IKTNH sitt tenesteansvar skal kjøpast frå IKTNH som tilleggstenester

Modellen for standardiserte system:

<p style="text-align: center;">Tjenester til innbyggere & næringsliv</p> <p>Drift, vedlikehold og forvaltning av driftsplattform som benyttes for å tilby tjenester til innbyggere og næringsliv. IKTNH leverer også rådgivning og prosjektdeltagelse i prosjekter rettet mot tenestene.</p>
<p style="text-align: center;">Data/Arkiv</p> <p>Drift av skyløsninger for å håndtere kommunene i IKT-samarbeidet sine data. IKTNH har ansvar for anskaffelse, drift, vedlikehold og forvaltning av lagring, backup og beredskapsløsning for IKT-samarbeidet.</p>
<p style="text-align: center;">Fagsystemer</p> <p>Applikasjonsplattformer håndterer alle fagapplikasjoner som kommunene har behov for i sine tjenesteleveranser. Applikasjonene er standardiserte innenfor IKT samarbeidet. Tilganger distribueres til brukerne. IKTNH har ansvar for drift, vedlikehold og avtaleforvaltning av fagapplikasjonene. IKTNH leverer også rådgivning og prosjektdeltagelse i prosjekter rettet mot tenestene.</p>
<p style="text-align: center;">Felles løsninger</p> <p>Anskaffelse, drift og vedlikehold av standardiserte fellesløsninger for kommunene. Fellesløsninger som f. eks. samhandlingsløsninger, e-post, kopi/print, telefoni etc. IKTNH forvalter alle felles løsninger.</p>
<p style="text-align: center;">Infrastruktur</p> <p>Anskaffelse, drift, vedlikehold og forvaltning av kjernenettverket for IKT-samarbeidet og tilsvarende for kommunenes interne datanettverk. Tilganger leveres både gjennom kablet og trådløst nett.</p>

4.6. Teneste Leverings Avtale (TLA)

I 2019 skal det utarbeidast ein TLA. Avtalen skal regulere kvalitet, innhald og omfang på tenestene som vert levert av IKTNH. Avtalen skal klart definere rollefordelinga, ansvar og mynde mellom IKTNH og tenestemottakarane. I tillegg skal IKTNH i 2019 gjera dei nødvendige førebuingane både teknologisk og operasjonelt for å kunne registrera og fylgje opp avtalane.

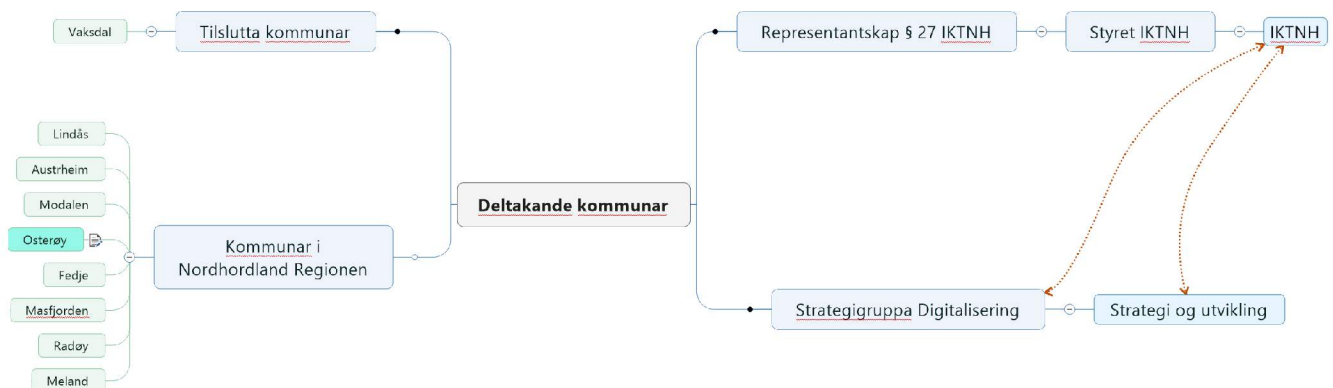
Når ein kommune deltek i IKT samarbeidet er TLA ein obligatorisk avtale for alle kommunane. Nærare bestemt skal TLA definere fylgjande:

- Innhald og målsetting med tenesta
- Omfanget på tenester - terskelverdiar
- Kvaliteten på tenestene – metodar, terskelverdiar, etc.
- Opsjonar i tillegg til standard tenestene
- Økonomi – prisen på standardtenesta og på opsjonar
- Administrative føringar – til dømes eskalering
- Kontaktpunkt mellom IKTNH og kommunane

4.7. Dagens styringsmodell for samarbeidet

Formålet med styringsmodellen er å sikra framdrift og utvikling på digitalisering i kommunane og rasjonelle tenester og drift av IKT. Dagens styringsmodell for IKT samarbeidet i Nordhordland har vore den same sidan oppstarten av samarbeidet.

Ein illustrasjon av dagens styringsmodell:

Deltakande kommuner er 8 av dei 9 kommunane i Nordhordland Regionråd samt Vaksdal kommune, totalt 9 kommuner. Vaksdal kommune vert definert til å vera «Tilslutta kommune». Det vil seie ikkje deltakar i Nordhordland Regionråd men likeverdige deltakar i dagens samarbeid på IKT. Gulen kommune er deltakar i Nordhordland Regionråd men deltek ikkje i dagens samarbeid på IKT.

Strategi og utvikling er organisert i NUI. Leiar Strategi og utvikling er difor tilsett i NUI. Dette er ei funksjonell administrativ organisering av Digitalisering og Innovasjon. NUI som eit IKS vil stå fritt til å levere tenester til andre kommuner utanfor Nordhordland regionen som deltek i framtidig § 19 samarbeid.

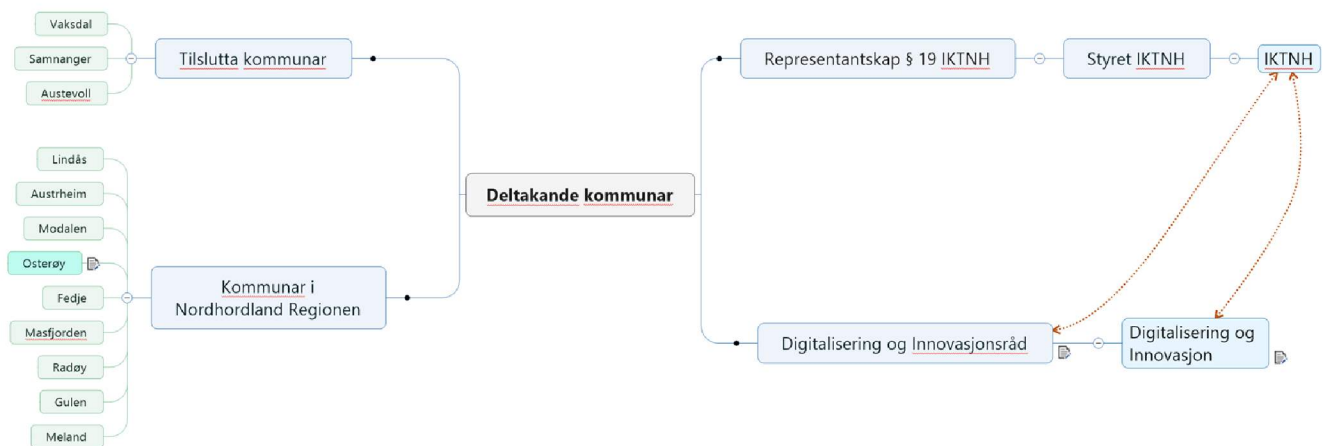
Dei Deltakande kommunane vel representantar til fagrådet Strategigruppa. Det er i dag 4 rådmenn samt leiar av IKTNH og Leiar for Strategi og Utvikling som utgjør Strategigruppa. Strategigruppa har ansvar for oppfølging av saker samt vedtak innan IKT og Digitalisering. Leiar IKTNH og Leiar Strategi og utvikling rapporterer på sine respektive område til Strategigruppa.

Ved større prinsipielle vedtak der det er naudsynt med brei forankring, vert dette tatt opp i rådmannsgruppa for dei Deltakande kommunar. Strategigruppa rapporterer tilbake til rådmannsgruppa for dei Deltakande kommunane på status og eventuelle vedtak som er naudsynt å forankra i rådmannsgruppa.

4.8. Tiltråding frå prosjektet om styringsmodell:

Det vert etablert ny styringsmodell som skal synleggjere alle kommunane si rolle i samarbeidet. Den skal og legge til rette for styrking av det operative arbeidet innanfor Digitalisering samtidig som ein skal sikre god styring og forankring av prosjekt innanfor området.

4.9. Forslag til ny styringsmodell:

I den nye organiseringa er Gulen deltakar i § 19 samarbeidet på lik linje med dei andre kommunane som er tilslutta Regionrådet i Nordhordland. Samnanger og Austevoll deltek slik som Vaksdal har gjort i samarbeidet og utgjer gruppa Tilslutta kommunar. Samla utgjer alle kommunane i dei to kategoriane § 19 samarbeidet og vert i modellen definert som Deltakande kommunar. **Dette medfører at alle kommunane er med på likt grunnlag.**

Samarbeidet vert utøvd i to dimensjonar. Den eine gjeld styring og saker knytt til § 19 samarbeidet som vert utøvd gjennom Representantskapet og styret for § 19 samarbeidet. Den andre er knytt til strategi for Digitalisering og Innovasjon i kommunane og skal vera det faglege organet for prosjekt innan digitalisering og tenesteutvikling basert på digitale løysingar.

4.10. Representantskapet og styret for § 19 oppgåvefelleskap

Av samarbeidsavtalen for IKTNH går det fram at det er styrt gjennom tre organ; representantskap, styre og dagleg leiar. (sjå også kap 7)

Representantskapet er det høgast organet i IKTNH og består av ordførarane i dei deltakande kommunane.

Representantskapet vel eit styre til styring av oppgåvefelleskapet, og styret består av rådmenn / kommunedirektørar i dei deltakande kommunane.

Representantskapet har ansvaret for dei overordna føringane for selskapet.

Styret i IKTNH skal syta for at IKTNH vert styrt i samsvar med god forretningsskikk og at selskapet vert driven i samsvar med samarbeidsavtalen.

Representantskapet og styret i § 19 samarbeidet skal ha ansvar for:

- Administrativ styring av IKTNH

- Syta for at IKTNH vert styrt i samsvar med god forretningsskikk.
- Utøve eigarskapet til IKTNH basert på samarbeidsavtalen (vedtektene) til § 19 samarbeidet.
- Sikra at IKTNH har naudsynt organisatorisk og finansiell styrke for
 - å gjennomføre vedteke strategi for IKT tenester i Digitalisering og Innovasjonsrådet
 - levere tenester i tråd med krava i TLA

4.11. Digitalisering og Innovasjon

Leiar for Strategi og utvikling er organisert i NUI (Nordhordland Utviklingsselskap IKS). Strategi og utvikling vert omdanna til Digitalisering og Innovasjon og skal synleggjera ei meir målretta ansvar for området. Formålet er tydelegare fokus på Innovative tenester ved å nytta Digitalisering som verkemiddel for betre og meir effektive tenester mot innbyggjarar, næringsliv og internt i kommunane.

Digitalisering og Innovasjon har ansvar for strategi arbeidet, handlingsplanar og prosjekt for Digitalisering av tenester og Innovative løysingar til innbyggjar, næringsliv og kommunane.

Digitalisering og Innovasjon skal sikra reduserte kostnader ved utvikling og innføring av nye tenester knytt til Digitalisering og Innovasjon. Dette skal utførast i nært samarbeid med kommunane.

Strategisk og administrativt ansvar:

- Prioritering av prosjekt og allokering av tilgjengelege ressursar (økonomiske og fysiske)
- Forvaltning og oppfølging av Handlingsplanen samt Årshjul
- Etablere felles prosjektverktøy og metode
- Etablere styringsverktøy for Handlingsplan og Gevinstrealisering
- Kontaktpunkt mot nasjonale og regionale initiativ innan Digitalisering og Innovasjon
- Kommunane sin representant ovanfor IKTNH

Operativt ansvar:

- Aktiv involvering med kommunane i samarbeidet for implementering, gjennomføring og gevinstrealisering av vedtekte prosjekt i handlingsplanane
- Aktivt støtte med deling av erfaring og prosjekt mellom kommunane
- Aktivt støtte i forankring av Digitalisering og Innovasjonsprosessar i kommunane
- Koordinering av alle Digitalisering og Innovasjonsprosjekt i samarbeidet
- Oversikt på Gevinstrealisering og potensiale i kommunane
- Porteføljestyring og kontroll
- Aktiv involvering med kommunane for å etablere og følgje opp behov og krav til tenester og løysingar levert frå IKTNH

4.12. Digitalisering og Innovasjonsrådet

Alle Rådmennene i § 19 samarbeidet deltek i Digitalisering og Innovasjonsrådet. Det vil vera naturleg at rådet vel ein leiar som representerer rådet. Rådet er det sentrale organet for alle vedtak innan Digitalisering, Innovasjon og IKT.

Digitalisering og Innovasjonsrådet har ansvar for fylgjande område:

- Ansvarleg for at det for kommunesamarbeidet er vedteke ein **Strategi for Digitalisering og Innovasjon**
- Ansvarleg for at det for kommunesamarbeidet er vedteke ein **IKT strategi**
- Diskusjonsarena for nye Digitalisering og innovasjonsprosjekt
- Vedtak, oppfølging og endring av Handlingsplanen
- Godkjenning av prosjekt utanfor Handlingsplanen
- Arena for rapportering
 - på prosjekt handsama av Digitalisering og Innovasjon

- på prosjekt handsama av IKTNH
- Arena for alle andre IKT faglege og Digitaliserings spørsmål og tema

Digitalisering og Innovasjonsrådet står difor ansvarleg for at det er vedteke IKT strategiar og Digitaliserings strategiar samt Handlingsplanar som skal samsvare med budsjettprosessane i kommunane. Digitalisering og Innovasjonsprosjekt skal godkjennast i ein Handlingsplan. Det vil vera rom for frivillig deltaking frå dei enkelte kommunane på dei prosjekta som er definert i Handlingsplanen.

Deltaking i IKT samarbeidet inneber at kommunane også må samarbeida om Digitalisering og Innovasjon der digitale løysingar er verkemiddel for å oppnå gevinstar. Ei utviding av samarbeidet medfører at det vert viktigare å etablera mandat og prinsipp for dette arbeidet. Målet er at dette skal resultere i effektiv ressursbruk, høgast mogleg grad av framdrift og gevinstrealisering i IKT prosjekt.

Samarbeid på Digitalisering og Innovasjon vil redusere kostnadene for alle kommunar for å møte dagens og framtidens forventningar til digitale og innovative tenester i kommunesektoren. Dette gjeld både intern samhandling og gevinstar i like stor grad som eksterne tenester til innbyggjar og næringsliv.

Strategien for Digitalisering og Innovasjon vert utarbeidd saman med alle deltakande kommunar og dokumentert i ein Digitaliseringsstrategi som skal gjelda for alle kommunane.

Alle prosjekt innan IKT området og Digitalisering og Innovasjon skal dokumenterast i ein Handlingsplan som er felles for alle kommunane. Formålet er å sikra god styring, openheit og gevinstrealisering på prosjekta.

Mandat og prinsipp:

- Alle prosjekt skal handsamast i rådet og godkjente prosjekt skal inn i Handlingsplanen
- Handlingsplanen skal inneholde alle typer prosjekt innen IKT området
- Alle kommunane samarbeider om prosjekt som er inkludert i Handlingsplanen
 - Dette gjeld spesielt for Standard løysingar
 - Unntak frå dette skal vera sakleg grunna i samråd med Digitalisering og Innovasjon
 - Ved tvil skal kommunane konsultere Digitalisering og Innovasjon
- Digitalisering og Innovasjonsprosjekt
 - Dette er prosjekt som er utanfor standardløysingane og er behovsretta. Prosjekta kan variere mellom kommunane, men skal inkluderast i Handlingsplanen.
 - Det er frivillig for den enkelte kommune å delta i eit Digitalisering og Innovasjonsprosjekt
 - Ingen kommunar kan hindra nokon kommunar å setja i verk prosjekt så lenge hovudprinsippa er ivaretatt
- Prosjekt som er handsama i rådet skal vera fyrstevalet for tilsvarande prosjekt i alle kommunane
- I førespurnad/anbod skal alle kommunane vera deltakande enten som direkte deltakande kommune eller som opsjon på førespurnad/anbod.

Eit viktig prinsipp er difor at ein eller eit mindretal av kommunar ikkje skal kunne blokkere Digitalisering og Innovasjonsprosjekt som andre kommunar ynskjer å iverksette. Ytterlegare prinsipp for området skal verta utgreia og vedteke av Digitalisering og Innovasjonsrådet.

Strategi for IKT tenester

Digitalisering og Innovasjonsrådet er ansvarleg for at det er utarbeidd og vedteke ein strategi knytt til teknologisk plattform og infrastruktur tenester. Strategien legg føringar for kostnader, kompetanse og tenester knytt til TLA og framtidig utvikling for IKTNH.

Strategien skal vera:

- gjeldande for alle kommunane i samarbeidet
- førande dokumentet for alle dei standardiserte tenestene til IKTNH
- førande for utvikling og levering av nye tenester

I tillegg skal fylgjande prinsipp gjerast gjeldande:

- Tenester utanfor IKTNH sitt standard tenestetilbod og som er innanfor IKTNH sitt tenesteansvar skal kjøpast frå IKTNH som tilleggstenester.
- Sky tenester kan vere alternativ leveranseform dersom dette er fagleg og økonomisk grunngeve. Dette forutset at tenesta kan vera gjeldande for alle kommunane sjølv om ikkje alle deltek i denne tenesta.
- Lisensavtaler for standard programvare skal gjelda alle deltakande kommunar gjennom felles innkjøp og forvaltning.
- Oppfølging av strategi for teknologisk plattform og infrastruktur vert handsama i Digitalisering og Innovasjonsrådet

4.13. Koordinering og involvering i kommunane

Kommunane har eit sjølvstendig ansvar å implementere tenester knytt til Digitalisering og Innovasjon samt IKT løysingar. Tilgang til ressursar og prioritering er naudsynt for å lukkast i den enkelte kommune.

Ansaret er knytt til:

- Eigarskap for prosjekt og endring
- Sikre gevinstrealisering
- Bestilling av tenester og løysningar
- Stille krav og forventningar til tenester og løysingar
- Aktivt bidra med innspel til Digitalisering og Innovasjon
- Kommunisere nye behov for IKT tenester
- Aktivt delta i prosjekt og fora knytt til samarbeidet innan IKT og Digitalisering og Innovasjon

Samarbeid mellom kommunane på ressursar og kompetanse kan og vil verta naudsynt.

Digitalisering og Innovasjon vil støtta kommunane i dette arbeidet og har ansvar for å følgje opp dette ref. avsnitt 4.10.

Dette forutset for dei fleste kommunane at det er tilgang til ressursar og kompetanse frå Digitalisering og Innovasjon og IKTNH.

5. SAMANHENG MED REGIONAL SATSING PÅ DIGITALISERING OG IKT

Sidan 2017 har det vore fleire initiativ i Hordaland der ein ynskjer å etablera sterkare samarbeid mellom kommunane innan Digitalisering og IKT. KS og Fylkesmannen har stått sentralt i dette arbeidet der Bergen kommune har hatt ei sterk rolle for å etablere samarbeidskonstellasjonar. Dette har utvikla seg til eit samarbeid gjennom prosjektet «Samordnet regional digitalisering» der nær alle kommunane i Hordaland deltek.

Ei utviding av Nordhordland samarbeidet på IKT med fleire kommunar vil vera positivt for dette initiativet då det styrker samarbeidet mellom fleire kommunar innan Digitalisering, Innovasjon og IKT organisering. Dette er bekrefta gjennom dialog mellom denne utgreiinga og prosjektet «Samordnet regional digitalisering».

Oppsummert er status på samanhengen mellom desse prosjekta som følgjer:

Fylkesmannen - auka samarbeid i Hordaland både på digitalisering og drift

- Samde om at ei målretta utviding av § 19 samarbeidet er positivt
- Utviding av IKTNH støttar opp om arbeidet med å skapa eit framtidig felles IKT driftssamarbeid i Hordaland/Vestland.

Bergensregionen - Samordnet regional digitalisering

- Mål om å samordne Digitale initiativ i fylket
- Fått mandat frå Fylkesmannen på IKT Drift samarbeid – IKTNH er del av denne utgreiinga
- Ei utviding av samarbeidet vil understøtte dette initiativet

6. KOMMUNELOVA – RAMMER

6.1. Endring i kommunelova

Frå starten har me arbeid med å etablera eit § 27 samarbeid. Stortinget vedtok ny kommunelov i juni 2018. I den nye kommunelova er § 27 samarbeid erstatta med § 19 kommunalt oppgåvefellesskap. § 19 oppgåvefellesskap stiller meir spesifikke krav til korleis eit slik samarbeid skal vera organisert og krav til innhaldet i samarbeidsavtalen enn det § 27 gjer.

Den type samarbeid/oppgåver som IKTNH skal løyse er det naturleg å velje § 19 kommunalt oppgåvefellesskap som grunnlag for organisering. I utgreiinga til ny kommunelov og i spørsmål til KS advokat så er det § 19 kommunalt oppgåvefellesskap det er peika på som naturleg val.

I eit kommunalt oppgåvefellesskap skal det vere eit representantskap, sjå kap 7.3 for samansetting av representantskapet.

Av § 19-4 i ny kommunelov er det lista opp kva samarbeidsavtalen må innehalde og at endringar av desse må vedtakast av kommunestyra.

Sitert frå § 19-4 står det fylgjande:

“Samarbeidsavtalen skal fastsette

- a) oppgavefellesskapets navn*
- b) om oppgavefellesskapet er et eget rettssubjekt*
- c) hvor mange medlemmer den enkelte deltakeren skal ha i representantskapet*
- d) hvilke oppgaver og hvilken myndighet som er lagt til oppgavefellesskapet*
- e) deltakernes innskuddsplikt og plikt til å yte andre bidrag til oppgavefellesskapet*
- f) den enkelte deltakerens eierandel i oppgavefellesskapet og ansvarsandel for fellesskapets forpliktelser, hvis ansvarsandelen avviker fra eierandelen*
- g) om oppgavefellesskapet skal ha myndighet til å ta opp lån hva oppgavefellesskapet skal rapportere til deltakerne om*
- h) hva oppgavefellesskapet skal rapportere til deltakerne om*

- i) *hvordan deltakerne kan tre ut av oppgavefellesskapet*
- j) *hvordan oppgavefellesskapet skal oppløses, blant annet hvem som skal ha ansvaret for at oppgavefellesskapets arkiver blir oppbevart etter at oppgavefellesskapet er oppløst.”*

Det betyr at ei utviding av oppgavefellesskapet vil påverke pkt. f og samarbeidsavtalen må difor vedtakast av alle kommunestyra (eigarane).

7. ENDRING I SAMARBEIDSAVTALEN

Dei nye kommunane vert deltakar i § 19 samarbeidet på lik linje med dei eksisterande kommunane i samarbeidet. Dette medfører ei utviding av oppgavefellesskapet og endring av samarbeidsavtalen noko som utløyser krav om kommunestyrevedtak på revidert samarbeidsavtale. Forslag til ny samarbeidsavtale for utvidinga ligg ved denne saka. Samarbeidsavtalen er ei vidareføring av tidlegare avtale, men den er tilpassa dei krav som er i § 19 i ny kommunelov.

7.1. IKTNH – eige rettssubjekt

Eit krav i § 19 kommunalt oppgavefellesskap er at det i samarbeidsavtalen må gå fram om oppgavefellesskapet er eit eige rettssubjekt eller ikkje. Dette kravet er satt for å sikre at det er gjort eit bevisst val. I dag er ikkje IKTNH eit eig rettssubjekt.

Dersom IKTNH vert eit eige rettssubjekt inneberer det at selskapet har partsevne og dermed har rett og kan pådra seg plikter i medhald til rettsreglar. IKTNH kan da forplikte seg overfor ein tredjepart og på sjølvstendig grunnlag gjere krav overfor ein tredjepart. Det er tre forhold som IKTNH som eit eige rettssubjekt kan gjera:

- Ha arbeidsgjevar ansvar for dei tilsette
- Inngå avtalar/kontraktar
- Ta opp lån

I dag er dei som jobbar i IKTNH tilsett i Osterøy kommune. Det er Osterøy kommune som inngår avtalar. Det er så langt ikkje tatt opp noko lån.

7.2. Tilråding frå prosjektet om eige rettssubjekt

Prosjektet tilrår at IKTNH blir eit eige rettssubjekt.

7.2.1. Grunngeving for tilrådinga

Arbeidsgjevaransvar: Det vil vera naturleg at dei som jobbar i IKTNH også formelt er tilsett hos IKTNH og ikkje i Osterøy kommune. For dei tilsette vil ikkje dette gi nokon praktisk betydning.

Overføring av arbeidsgjevaransvaret frå Osterøy kommune til IKTNH medfører at verksemda og tilsette kjem inn under alternativ tariffavtale i KS Bedrift (Bedriftsavtalen), men det fører ikkje til endringar i dei individuelle rettighetane til dei tilsette. Det gjeld mellom anna område som lønn, ansiennitet og pensjon. Alle rettar som ein har i dag vil bli overført til IKTNH. Dei tilsette skal ikkje merka nokon endring utover at tariffavtalen vert endra.

Ved at IKTNH får eigne tilsette så vil det bli oppretta ein egen avtale i KLP og dei tilsette sin historikk vert overført frå Osterøy til den nye avtalen. Det medfører ein fisjon av Osterøy sin avtale. Alle rettigheter, oppsparte midlar, bufferkapital og eigenkapital knytt til personane blir overført til nytt selskap - IKTNH. For de tilsette har det ingen betydning.

Pensjonskostnadene vil då verta direkte belasta IKTNH. For samarbeidet og for Osterøy kommune bør det vera ein fordel å få pensjonskostnadene skilt ut for å få det meir klart.

Eigne avtaler: Det er i dag mange avtaler innafor IKT området. Kven som er avtalepart kan vere litt uoversiktleg. Det må gjerast ein gjennomgang av alle avtaler for å sjå på kven som bør vere avtalepart. Porteføljestyring bør innførast snarast mogleg.

Lån – investeringar: IKTNH kan i dag ikkje ta opp lån til å gjere investeringar. All finansiering skjer via drifta. Større investeringar kan bli vanskeleg å ta via drift. Ved at IKTNH kan ta opp lån vil kommunane sine årlege kostnader kunne haldast på eit meir jamt nivå.

Ansvar og styring: IKTNH skal i følgje § 19 ha eit representantskap. Det vil vere naturleg å velje eit styre og ein må ha dagleg leiar. Ved at det er IKTNH som har arbeidsgjevaransvaret, inngår avtaler og kan ta opp lån så vert det meir tydeleg kven som har ansvaret. Slik det er i dag med Osterøy som arbeidsgjevar og den som inngår avtaler så vert styringsstrukturen og ansvaret noko meir uklart. I praksis så har ikkje rådmann på Osterøy høve til å kunne ha noko styring eller oppfølging av avtaler som vert inngått av IKTNH i Osterøy sitt namn. Slik at denne endringa vert å få formalia i samsvar med slik styringsstrukturen er i dag. Med fleire kommunar som skal ver med i samarbeidet så vert det endå viktigare å ha ein klar styringsstruktur.

Konsekvensar av eige rettssubjekt:

Administrativ kapasitet innan lønn og HR må dekkjast på annan måte ved kjøp av tenester frå kommunane eller privat sektor eller bygge opp eigen kompetanse.

7.2.2. Forslag til endringar i vedtektene som følgje av at IKTNH vert eit eige rettssubjekt

Dersom IKTNH vert eit eige rettssubjekt må det gjerast nokre endringar i samarbeidsavtalen til IKTNH. Følgjande paragrafer vert foreslått endra:

§ 2 Rettsleg status

Opphavelg tekst: *IKT Nordhordland er ikkje eige rettssubjekt.*

Forslag til endring: *IKT Nordhordland er eige rettssubjekt.*

§ 3 Kontorkommune

Forslag til endring: Denne paragrafen vert sletta

§ 7 Representantskapet og styret

Sidan kontorkommunen fell vekk vil det medføre at det fell vekk som prinsipp for samansetning av styre.

Opphavelg tekst: *“Rådmann i kontorkommunen og rådmann i Lindås (rådmann i Alver kommune frå 01.01.2020) har fast plass i styret.”*

Forslag til endring: Denne setninga vert sletta.

7.3. Representantskapet og styret i IKTNH

I eit kommunalt oppgåvefellesskap (§ 19-3) skal det vere eit representantskap. Alle deltakarane skal vere representert. Representantskapet i eit oppgåvefellesskap er i ny kommunelov å sjå på som eit folkevalt organ i opplistinga av kva som er eit folkevalt organ i ny lov § 5-1. Til eit folkevalt organ kan ikkje rådmann (kommunedirektør), kommunalsjefar, etatsjefar eller leiarar på tilsvarande nivå veljast

inn. **For å sikre at representantskapet får same representasjon frå alle kommunane bør ordførarane vere dei som veljast til representantskapet.**

Det er ikkje eit krav at eit kommunalt oppgåvefellesskap skal ha eit styre, men tilrådinga er at det bør IKTNH ha. Til eit styre i eit kommunalt oppgåvefellesskap kan dei administrative leiarane veljast, det går fram av ny lov § 5-1, siste ledd.

IKT er noko som vedrører den totale drifta til kommunen. **Ut i frå det totalansvaret som rådmann har for drifta av kommunen er det naturleg og naudsynt at alle rådmenn er med i styret til IKTNH.** Styret kan så vurdere om det ville vere tenleg å velje eit arbeidsutval som skal ha ein tettare oppfølging av dagleg leiar.

I samarbeidsavtalen er det presisert kva oppgåver og ansvar representantskapet, styret og dagleg leiar har.

I samarbeidsavtalen § 13 er det foreslått at IKTNH kan ta opp lån. Opptak av lån skal godkjennast av representantskapet når dei vedtek årsbudsjett og økonomiplan.

8. RISIKO FOR KOMMUNANE VED UTVIDING AV SAMARBEIDET OG I EVENTUELL GJENNOMFØRING

Risikobilde for regionen ved en utviding av IKTNH er som følger:

S: Sannsynleg

K: Konsekvens

Skala: 1 (liten) – 9 (stor)

Dato	ID	Risikopunkt	Konsekvens	S	K	Risikoreducerande tiltak	Frist for korrigerin g	Utvikling
20.10.18	1	Manglande prosjektstyring	Utviding ute av kontroll. Leveransane vil koste meir og kvaliteten reduserast. Mindre pengar til digitalisering	2	8	Sørgje for rett kompetanse i prosjekta. Eit sett med kriterie for val av samarbeidspartnarar utviklast Etablere ein klar styringsmodell som tar nødvendig omsyn til kommunane sitt behov.		Positiv
20.10.18	2	Utfordringar knytt til overordna styringsstruktur	Digitalisering vert hindra	2	8	Gode rolle og mynde beskrivingar		Positiv
20.10.18	3	Manglande fokus, standardisering og eller mangel på kunnskap og ressursar.	Redusert Kvalitet, dårlegare tenester	2	8	Sørgje for en god TLA og kontinuerleg oppfølging/måling av status. Takten på utvidinga må tilpassast ressursituasjonen. God kartlegging av situasjonen slik at ein ikkje vert overraska av manglande standard løysingar, heilt nye system, etc.		Positiv
20.10.18	4	Behov for investeringar p.g.a kapasitetsutfordringar	Reduserte midlar til digitalisering	4	8	Kontinuerleg overvaking. Etablere ein god økonomimodell som tar omsyn til behov for investeringar. IKTNH må kunne ta opp lån.		Positiv
2010.18	5	Økt byråkrati. Mange fleire omsyn å ta når det skal gjerast vedtak.	Utsette vedtak og negative økonomiske konsekvensar.	6	5	God styringsmodell. Nok ressursar, kunnskap, metodikk, struktur og organisering..		Positiv
2010.18	6	Redusert fokus på sikkerheit. Mange fleire alternativ, omsyn	Brot på sikkerheita	6	9	Etablere sikkerheitsleiing, regler, standardar og løysingar som ikkje under nokon omstende skal undergravast eller fråvikast		Positiv
20.10.18	7	Sårbarheit	Redusert kvalitet på tenester i kortare eller lengre periodar	3	8	Etablere gode feilrettings, forvaltnings og eskaleringsrutinar		Positiv

Sannsynlighet

Høy								
				5			2	6
Medium								
							4	
							7	
Liten							1, 3	
	Liten		Medium			Høy	<i>Konsekvens</i>	